

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Անուղղակի հարկերի գանձման կարգի և ապրանքների արտահանման ու ներմուծման ժամանակ դրանց վճարման նկատմամբ գործող վերահսկողության, աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման մեխանիզմի մասին

1. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն Արձանագրությունը մշակված է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի 71-րդ և 72-րդ հոդվածների համաձայն և դրանով սահմանվում են անուղղակի հարկերի գանձման կարգը և ապրանքների արտահանման ու ներմուծման ժամանակ դրանց վճարման նկատմամբ գործող վերահսկողության, աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման մեխանիզմը:

2. Սույն Արձանագրության մեջ օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետևյալ իմաստը՝

«աուդիտորական ծառայություններ»՝ հաշվապահական հաշվառման աուդիտ անցկացնելու, հարկային և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու ծառայություններ.

«հաշվապահական ծառայություններ»՝ հաշվապահական հաշվառումը կազմակերպելու (կանգնեցնելու), վարելու, վերականգնելու ծառայություններ, հարկային, ֆինանսական ու հաշվապահական հաշվետվություններ կազմելու և (կամ) ներկայացնելու ծառայություններ.

«շարժական գույք»՝ իրեր, որոնք չեն դասվում անշարժ գույքի, տրանսպորտային միջոցների շարքին.

«դիզայներական ծառայություններ»՝ գեղարվեստական ձևավորման, արտադրատեսակների արտաքին ձևի, շենքերի ճակատների, շինությունների ինտերիերների նախագծման ծառայություններ, գեղարվեստական նախագծում.

«ապրանքների ներմուծում»՝ հարկ վճարողների (վճարողների) կողմից անդամ պետության տարածքից ապրանքների ներսբերում այլ անդամ պետության տարածք.

«ինժինիրինգային ծառայություններ»՝ արտադրության ընթացքի նախապատրաստման և ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) իրացման, շինարարության նախապատրաստման, արդյունաբերական, ենթակառուցվածքային, գյուղատնտեսական և այլ օբյեկտների շահագործման ծառայություններ, ինչպես նաև մինչնախագծային և նախագծային ծառայություններ (տեխնիկատնտեսական հիմնավորումներ, նախագծակոնստրուկտորային մշակում, տեխնիկական փորձաքննություններ և այդպիսի փորձաքննությունների արդյունքների վերլուծություն).

«իրավասու մարմիններ»՝ անդամ պետությունների ֆինանսների, էկոնոմիկայի նախարարություններ, հարկային և մաքսային մարմիններ.

«խորհրդատվական ծառայություններ»՝ պարզաբանումներ, առաջարկություններ և այլ տեսակի խորհրդատվություններ ներկայացնելու ծառայություններ՝ ներառյալ խնդրի որոշումը և (կամ) գնահատականը և (կամ) անձի, այդ թվում՝ կառավարական, տնտեսական, ֆինանսական (այդ թվում՝ հարկային և հաշվապահական) հարցերով հնարավորությունները, ինչպես նաև ձեռնարկատիրական գործունեություն պլանավորելու, կազմակերպելու և իրականացնելու, անձնակազմը կառավարելու հարցերով ծառայություններ.

«անուղղակի հարկեր»՝ ավելացված արժեքի հարկ (այսուհետ՝ ԱԱՀ) և ակցիզներ (ակցիզային հարկ կամ ակցիզային գանձում).

«մարքեթինգային ծառայություններ»՝ ապրանքների (աշխատանքների ծառայությունների) արտադրության և շրջանառության ոլորտում ուսումնասիրությունների, վերլուծության և կանխատեսումների հետ կապված ծառայություններ՝ ապրանքների (աշխատանքների ծառայությունների) արտադրության և շրջանառության անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծելու համար միջոցներ ձեռնարկելու նպատակով՝ ներառյալ ապրանքների (աշխատանքների ծառայությունների) բնութագրությունը, գնային ռազմավարության և գովազդային ռազմավարության մշակումը.

«հարկ վճարողներ (վճարողներ)»՝ անդամ պետությունների հարկեր, գանձումներ և տուրքեր մուծող հարկ վճարողներ (վճարողներ) (այսուհետ՝ հարկ վճարողներ).

«գիտահետազոտական աշխատանքներ»՝ պատվիրատուի տեխնիկական առաջադրանքով պայմանավորված գիտական ուսումնասիրությունների անցկացում.

«անշարժ գույք»՝ հողատարածքներ, ընդերքի հատվածներ, առանձնացված ջրային օբյեկտներ և մնացած ամեն ինչ, ինչն ամուր կապված է հողի հետ, այսինքն՝

օբյեկտներ, որոնց տեղափոխումն առանց դրանց անհամաչափ վնասների հնարավոր չէ, այդ թվում՝ անտառները, բազմամյա տնկարկները, շենքերը, շինությունները, խողովակները, էլեկտրահաղորդման գծերը, ձեռնարկությունները, ինչպիսիք գույքային համալիրները և տիեզերական օբյեկտներն են.

«ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափ»՝ ԱԱՀ-ով հարկում գրո տոկոս դրույքաչափով, ԱԱՀ-ի համապատասխան գումարների նվազեցման (հաշվանցման) իրավունքով.

«փորձարարական-կոնստրուկտորական և փորձարարական-տեխնոլոգիական (տեխնոլոգիական) աշխատանքներ»՝ նոր արտադրանքի նմուշի մշակում, դրա համար կոնստրուկտորական փաստաթղթերի կամ նոր տեխնոլոգիայի մշակում.

«աշխատանք»՝ գործունեություն, որի արդյունքներն ունեն նյութական արտահայտություն և կարող են իրացվել կազմակերպության և (կամ) ֆիզիկական անձանց կարիքների բավարարման համար.

«գովազդային ծառայություններ»՝ տեղեկատվության ստեղծման, տարածման և տեղադրման ծառայություններ, որոնք նախատեսված են անձանց անորոշ շրջանակի համար և կոչված են իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց, ապրանքների, ապրանքային նշանների, աշխատանքների, ծառայությունների հանդեպ շահեր ձևավորելու կամ պաշտպանելու համար՝ ցանկացած միջոցով և ցանկացած ձևով.

«ապրանք»՝ իրացվող կամ իրացման համար նախատեսված ցանկացած շարժական և անշարժ գույք, տրանսպորտային միջոցներ, էներգիայի բոլոր տեսակները.

«տրանսպորտային միջոցներ»՝ նավեր և օդանավեր, ներքին նավարկության նավեր, խառը (գետ-ծով) նավարկության նավեր, երկաթուղային կամ տրամվայի շարժակազմի միավորներ, ավտոբուսներ, ավտոմեքենաներ՝ ներառյալ կցանքները և կիսակցանքները, բեռնարկղերը, բացահանքային ինքնաթափերը.

«ծառայություն»՝ գործունեություն, որի արդյունքները չունեն նյութական արտահայտություն, իրացվում և օգտագործվում են այդ գործունեության իրականացման ընթացքում, ինչպես նաև արտոնագրերի, լիցենզիաների, առևտրային նշանների, հեղինակային իրավունքների կամ այլ իրավունքների փոխանցում, տրամադրում.

«տեղեկատվության մշակման ծառայություններ»՝ տեղեկատվության հավաքագրման և ամփոփման, տեղեկատվական պաշարների (տվյալների) համակարգման և այդ տեղեկատվության մշակման արդյունքները օգտագործողի տնօրինմանը տալու ծառայություններ.

«ապրանքների արտահանում»՝ հարկ վճարողի կողմից իրականացվող՝ մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքների դուրս բերում.

«իրավաբանական ծառայություններ»՝ իրավական բնույթի ծառայություններ, այդ թվում՝ խորհրդատվությունների ու պարզաբանումների տրամադրում, փաստաթղթերի նախապատրաստում և իրավական փորձաքննություն, դատարաններում պատվիրատուի շահերը ներկայացնելը:

II. Անուղղակի հարկերի գանձման կարգը ապրանքների արտահանման ժամանակ

3. Մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքներ արտահանելու դեպքում այն անդամ պետության հարկատուի կողմից, որի տարածքից դուրս են բերվել ապրանքները, կիրառվում են ԱԱՀ-ի զրոյական դրույքաչափ և (կամ) ակցիզների վճարից ազատում՝ սույն Արձանագրության 4-րդ կետով նախատեսված փաստաթղթերը հարկային մարմին ներկայացնելու դեպքում:

Անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքների արտահանման դեպքում հարկ վճարողն իրավունք ունի հարկի նվազեցում (հաշվանցում) իրականացնելու անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված կարգին համանման ձևով, որը կիրառվում է անդամ պետության տարածքից Միության սահմաններից դուրս արտահանված ապրանքների առնչությամբ:

Ապրանքների իրացման վայրը սահմանվում է անդամ պետությունների օրենսդրության համաձայն, եթե սույն կետով այլ բան նախատեսված չէ:

Մի անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից մյուս անդամ պետության հարկ վճարողին ապրանքներ իրացնելու դեպքում, եթե ապրանքի փոխադրումն (տրանսպորտային փոխադրումը) սկսվել է Միության սահմաններից դուրս և ավարտվել այլ անդամ պետությունում, ապա ապրանքի իրացման վայր է ճանաչվում այն անդամ պետության տարածքը, որի տարածքում ապրանքը ձևակերպվել է «ներքին սպառման համար բացթողում» մաքսային ընթացակարգով:

4. ԱԱՀ-ի զրոյական դրույքաչափ կիրառելու և (կամ) ակցիզների վճարից ազատվելու հիմնավորումը հաստատելու համար, այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածքից արտահանվում են ապրանքները, հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ հարկային մարմին են ներկայացվում հետևյալ փաստաթղթերը (դրանց պատճենները)՝

1) պայմանագրեր՝ կնքված մի անդամ պետության հարկ վճարողի կամ Միության անդամ չհանդիսացող պետության հարկ վճարողի միջև (այսուհետ՝ պայմանագրեր), որոնց հիման վրա իրականացվում է ապրանքների արտահանումը, ապրանքների լիզինգի կամ ապրանքային վարկի դեպքում (ապրանքային փոխառության, իրերի տեսքով փոխառություն)՝ լիզինգի պայմանագրերը, ապրանքային վարկի պայմանագրերը (ապրանքային փոխառության, իրերով փոխառության), ապրանքների պատրաստման պայմանագրերը, պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման պայմանագրերը:

2) բանկային քաղվածք, որով հաստատվում է արտահանված ապրանքների իրացումից ստացված հասույթի փաստացի մուտքը արտահանող հարկ վճարողի հաշվին, եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

Այն դեպքում, երբ պայմանագրով նախատեսված է կանխիկ դրամական միջոցներով վճարում, և այդպիսի վճարումը չի հակասում այն անդամ պետության օրենսդրությանը, որի տարածքից արտահանվում են ապրանքները, ապա հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում բանկային քաղվածքը (քաղվածքի պատճենը), որը հաստատում է հարկ վճարողի կողմից ստացված գումարները բանկային իր հաշվին ներմուծելը, ինչպես նաև դրամարկղային մուտքի օրդերների պատճենները, որոնք հաստատում են նշված ապրանքներից գնորդի հասույթի փաստացի մուտքը, եթե այլ բան նախատեսված չէ այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածքից արտահանվում են ապրանքները:

Եթե ապրանքներն արտահանվում են լիզինգի պայմանագրի համաձայն, ըստ որի նախատեսվում է դրանց սեփականության իրավունքի փոխանցումը լիզինգն ստացողին, ապա հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում հարկ վճարող-արտահանողի հաշվին լիզինգային վճարի (ապրանքների նախնական արժեքի փոխհատուցման մասով (լիզինգի ենթակա առարկաների)) փաստացի մուտքը հաստատող բանկային քաղվածք (քաղվածքի պատճեն), եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

Արտաքին առևտրային ապրանքափոխանակման կարգով (բարտեր) գործառնություններ իրականացնելու, ապրանքային վարկի տրամադրման (ապրանքային փոխառության, իրերով փոխառության) դեպքում հարկ վճարող-արտահանողը հարկային մարմին է ներկայացնում այն ապրանքների ներկրումը (աշխատանքների իրականացումը, ծառայությունների մատուցումը) հաստատող փաստաթղթեր, որոնք նա ստացել է (ձեռք է բերել) նշված գործառնություններով:

Սույն ենթակետում նշված փաստաթղթերը հարկային մարմին չեն ներկայացվում, եթե դրանց ներկայացնելը հարկային մարմին այն ապրանքների նկատմամբ, որոնք անդամ պետության տարածքից արտահանվել են Միության սահմաններից դուրս, նախատեսված չէ անդամ պետության օրենսդրությամբ:

3) ապրանքների ներսերման և անուղղակի հարկերի վճարման մասին դիմումը, որը կազմված է առանձին միջազգային միջգերատեսչական պայմանագրով նախատեսված ձևով, այն անդամ պետության հարկային մարմնի, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, անուղղակի հարկերի վճարման մասին նշումով (ազատման կամ հարկային պարտավորությունների կատարման այլ կարգի) (այսուհետ՝ դիմում) (բնօրինակը կամ պատճենը թղթային կրիչով՝ ըստ անդամ պետությունների հարկային մարմինների հայեցողության) կամ դիմումների ցանկը (թղթային կրիչով կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային) ստորագրությամբ):

Հարկ վճարողը դիմումների ցանկում ներառում է վավերապայմաններ և տեղեկություններ այն դիմումներից, որոնց մասին տեղեկատվությունը հարկային մարմին է ընդունվել առանձին միջազգային միջգերատեսչական պայմանագրով նախատեսված ձևով:

Դիմումների ցանկի ձևը, դրա լրացնելու կարգը և ձևաչափը սահմանվում են անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

Մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք դուրս հանած ապրանքների իրացման և այդ մյուս անդամ պետության տարածքում ապրանքներն «ազատ մաքսային գոտու» կամ «ազատ պահեստի» մաքսային ընթացակարգով ձևակերպելու դեպքում առաջին անդամ պետության հարկային մարմին դիմում ներկայացնելու փոխարեն ներկայացվում է մյուս անդամ պետության մաքսային մարմնի կողմից վավերացված մաքսային հայտարարագրի պատճենը՝ համաձայն որի այդպիսի ապրանքները ձևակերպվել են «ազատ մաքսային գոտու» կամ «ազատ պահեստի» մաքսային ընթացակարգերով:

4) տրանսպորտային (ապրանքներին կից ներկայացված) և (կամ) այլ փաստաթղթեր, որոնք նախատեսված են անդամ պետության օրենսդրությամբ և հաստատում են ապրանքների տեղափոխումը մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք: Նշված փաստաթղթերը չեն ներկայացվում, եթե ապրանքների տեղափոխման որոշ ձևերի, այդ թվում՝ առանց տրանսպորտային միջոցների օգտագործման ապրանքների տեղափոխման համար այդ փաստաթղթերի ձևակերպումը նախատեսված չէ անդամ պետության օրենսդրությամբ:

5) ԱԱՀ-ի գրոյական տոկոսադրույք կիրառելու և (կամ) ակցիզների վճարից ազատվելու հիմնավորումը հաստատող մյուս փաստաթղթերը, որոնք նախատեսված են այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները:

Սույն կետով նախատեսված փաստաթղթերը՝ բացի դիմումից (դիմումների ցանկից), չեն ներկայացվում հարկային մարմին, եթե ԱԱՀ-ի զրոյական տոկոսադրույք կիրառելու և (կամ) ակցիզների վճարից ազատվելու հիմնավորումը հաստատող փաստաթղթերը չներկայացնելը՝ հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ, նախատեսվում է այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները:

Սույն կետով նախատեսված փաստաթղթերը չեն ներկայացվում ակցիզների համապատասխան հարկային հայտարարագրով, եթե դրանք ներկայացվել են ԱԱՀ-ի մասին հարկային հայտարարագրի հետ, եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

1-ին, 2-րդ, 4-րդ, 5-րդ ենթակետերով և 3-րդ ենթակետի չորրորդ պարբերությամբ նախատեսված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով՝ անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Նշված փաստաթղթերի ձևաչափը սահմանվում է անդամ պետությունների հարկային մարմինների կողմից կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

5. Սույն արձանագրության 4-րդ կետով նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվում են հարկային մարմին՝ ապրանքները բեռնելու (փոխանցելու) ամսաթվից 180 օրացուցային օրերի ընթացքում:

Սահմանված ժամկետում սույն փաստաթղթերը չներկայացնելու դեպքում, անուղղակի հարկերի գումարները ենթակա են բյուջե վճարման հարկային (հաշվետու) այն ժամանակահատվածով, որը համընկնում է ապրանքների բեռնման ամսաթվին, կամ էլ՝ մեկ այլ հարկային (հաշվետու) ժամանակահատվածով, որը սահմանված է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ ԱԱՀ-ի համապատասխան գումարների նվազեցման (հաշվանցման) իրավունքով՝ համաձայն այն անդամ պետության օրենսդրության, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները:

Ապրանքների իրացման համար ԱԱՀ-ի հաշվարկման նպատակով բեռնման ամսաթիվը համարվում է կազմման ժամանակի առումով առաջին նախնական հաշվապահական (հաշվարկային) փաստաթղթի ամսաթիվը, որը ձևակերպված է ապրանքների գնորդի (առաջին փոխադրողի) անունով, կամ էլ ուրիշ պարտադիր փաստաթղթի դուրս գրման ամսաթիվը, որը նախատեսված է ԱԱՀ վճարողի համար՝ անդամ պետության օրենսդրությամբ:

Սեփական հումքից ստացված ենթակցիզային ապրանքների առումով՝ ակցիզների հաշվարկման նպատակով, ապրանքների բեռնման ամսաթիվ է համարվում կազմման ժամանակի առումով առաջին նախնական հաշվապահական (հաշվարկային) փաստաթղթի ամսաթիվը, որը ձևակերպված է ապրանքների

գնորդի (ստացողի) վրա, պատվիրատուի կողմից տրված հումքից ստացված ենթաակցիզային ապրանքների առումով, բեռնման ամսաթիվ է համարվում «ենթաակցիզային ապրանքների ընդունման և հանձնման մասին» ակտի ստորագրման ամսաթիվը, եթե այլ բան նախատեսված չէ այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածքում արտադրվել են ենթաակցիզային ապրանքները:

Անուղղակի հարկերի չվճարման, ոչ ամբողջությամբ վճարման, սույն կետով սահմանված ժամկետի խախտմամբ այդպիսի հարկերի վճարման դեպքում, հարկային մարմինն այն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված անուղղակի հարկեր և տույժեր է բռնագանձում, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները, ինչպես նաև կիրառում է սույն անդամ պետության օրենսդրությամբ հաստատված՝ անուղղակի հարկերի, տույժերի և պատասխանատվության միջոցների վճարման պարտականությունների իրականացումն ապահովելու եղանակներ:

Սույն արձանագրության 4-րդ կետով նախատեսված փաստաթղթերը հարկ վճարողի կողմից ներկայացնելու դեպքում, սույն կետով հաստատված ժամկետը լրանալուն պես, անուղղակի հարկերի վճարված գումարները ենթակա են նվազեցման (հաշվանցման), վերադարձման՝ համաձայն այն անդամ պետության օրենսդրության, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները: Անուղղակի հարկերի վճարման ժամկետները խախտելու պատճառով վճարված տույժերի, տուգանքների գումարները վերադարձման ենթակա չեն:

6. Անդամ պետություններ արտահանվող ապրանքների ծավալը, ակցիզների դրույքաչափերը, որոնք ազդում են ենթաակցիզային ապրանքների բեռնման ամսաթվի վրա, ինչպես նաև ակցիզների գումարները ակցիզների մասով ենթակա են համապատասխան հարկային հայտարարագրում արտացոլման:

7. Հարկային մարմինը ստուգում է ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափ կիրառելու և (կամ) ակցիզների վճարից, նշված հարկերով հարկային նվազեցումից (հաշվանցումից) ազատվելու հիմնավորումը, ինչպես նաև համապատասխան որոշում է ընդունում (կայացնում) այն անդամ պետության օրենսդրության համաձայն, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները:

Հարկային մարմին դիմումը չներկայացնելու դեպքում, հարկային մարմինն իրավունք ունի այն ապրանքների իրացմանն ուղղված գործարքների առնչությամբ ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափի կիրառման և (կամ) ակցիզների վճարից, նշված հարկերով հարկային նվազեցումից (հաշվանցումից) ազատվելու հիմնավորումն ապացուցող որոշում ընդունելու (կայացնելու), որոնք Մաքսային միության մի անդամ պետությունից արտահանվել են Մաքսային միության մյուս անդամ պետություն՝ Մաքսային միության մի անդամ պետության հարկային մարմնում Մաքսային միության մյուս անդամ պետության հարկային մարմնի կողմից տրված, լիարժեք

ծավալով անուղղակի հարկերի վճարման փաստի էլեկտրոնային տարբերակով հաստատման առկայության դեպքում:

8. Եթե ապրանքների տեղափոխման և անուղղակի հարկերի վճարման մասին տեղեկությունները, որոնք ներկայացրել է հարկ վճարողը, չեն համապատասխանում անդամ պետությունների հարկային մարմինների միջև հաստատված տեղեկությունների փոխանակման շրջանակներում ստացված տվյալներին, ապա հարկային մարմինն այն անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով և չափով անուղղակի հարկեր ու տույժեր է բռնագանձում, որի տարածքից արտահանվել են ապրանքները, ինչպես նաև կիրառում է անուղղակի հարկերի, տույժերի վճարման պարտականությունների իրականացումն ապահովող եղանակներ, և սույն պետության օրենսդրությամբ հաստատված պատասխանատվության միջոցներ:

9. Սույն բաժնի՝ ԱԱՀ-ի առնչությամբ դրույթները կիրառվում են նաև դրանց պատրաստման մասին պայմանագրերի մասով գործողությունների իրականացման արդյունք հանդիսացող այն ապրանքների նկատմամբ, որոնք դուրս են բերվում այն անդամ պետության տարածքից, որի տարածքում իրականացվել են դրանց պատրաստման աշխատանքները, մյուս անդամ պետության տարածք: Նշված ապրանքներին չեն պատկանում պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման աշխատանքների իրականացման արդյունք հանդիսացող ապրանքները:

10. Պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման մասին պայմանագրի գործողությունների իրականացման արդյունք հանդիսացող ապրանքների ակցիզներով հարկման համար հարկային բազան սահմանվում է որպես ծավալ, ենթակցիզային արտադրանքի քանակ (այլ ցուցանիշներ), որոնք պատրաստվել են պատվիրատուի կողմից տրված հումքից, բնափրային արտահայտությամբ, որոնց նկատմամբ սահմանված են ակցիզների հաստատագրված (յուրահատուկ) դրույքաչափեր, կամ որպես պատվիրատուի կողմից տրված հումքից ստացված ենթակցիզային արտադրանքի արժեք, որոնց նկատմամբ սահմանված են ակցիզների արժեքային (ադվալորային) դրույքաչափեր:

11. Ապրանքների արտահանման ժամանակ ԱԱՀ-ի հարկման բազայի՝ իրացված ապրանքների գնի ավելացման (նվազեցման) պատճառով կամ ոչ պատշաճ որակի և (կամ) կոմպլեկտայնության պատճառով վերադարձնելու հետ կապված իրացված ապրանքների քանակի (ծավալի) նվազեցման պատճառով, ավելացման (նվազեցման) փոփոխության դեպքում ուղղվում է այն հարկային (հաշվետու) ժամանակահատվածում, երբ պայմանագրի մասնակիցները փոփոխել են արտահանված ապրանքների գինը (համաձայնեցրել են վերադարձը), եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

Մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքների (լիզինգի առարկաների) արտահանման դեպքում, լիզինգի պայմանագրի համաձայն, ըստ որի դրանց սեփականության իրավունքը փոխանցվում է լիզինգն ստացողին՝ համաձայն ապրանքային վարկի (ապրանքային փոխառության, իրերով փոխառության) մասին պայմանագրի, համաձայն ապրանքների պատրաստման մասին պայմանագրի, կիրառվում է ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափ և (կամ) ակցիզների վճարից ազատում (եթե նման գործարքը, Մաքսային միության անդամ պետության օրենսդրության համաձայն, ենթակա է ակցիզային հարկով հարկման)՝ սույն հոդվածի 4-րդ կետով նախատեսված փաստաթղթերն հարկային մարմին ներկայացնելու դեպքում:

ԱԱՀ-ի հարկման բազան, մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքներ (լիզինգի առարկաներ) արտահանելու դեպքում՝ լիզինգի պայմանագրի համաձայն, ըստ որի դրանց սեփականության իրավունքը փոխանցվում է լիզինգն ստացողին, որոշվում է այն ամսաթվով, որը նախատեսված է յուրաքանչյուր լիզինգային վճարը լիզինգի պայմանագրով վճարելու համար, ապրանքների (լիզինգի առարկաների) նախնական արժեքի՝ յուրաքանչյուր լիզինգային վճարին տրվող մի մասի չափով:

Հարկային նվազեցումները (հաշվանցումները) կատարվում են անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով, այն մասով, որը վերաբերում է ստացված լիզինգային վճարով ապրանքների (լիզինգի առարկաների) արժեքին:

Մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքներ արտահանելու դեպքում՝ համաձայն ապրանքային վարկի (ապրանքային փոխառության, իրերով փոխառության) մասին պայմանագրի, ԱԱՀ-ի հարկման բազա է համարվում փոխանցվող (տրամադրվող) ապրանքների արժեքը, որը նախատեսված է պայմանագրով, պայմանագրում արժեքի բացակայության դեպքում՝ ապրանքին կից ներկայացված փաստաթղթերում նշված արժեքը, պայմանագրում և ապրանքին կից ներկայացված փաստաթղթերում արժեքի բացակայության դեպքում՝ հաշվապահական հաշվարկում արտացոլված ապրանքների արժեքը:

12. Անուղղակի հարկերի վճարման ամբողջականությունն ապահովելու համար կարող է կիրառվել անդամ պետության օրենսդրությունը, որով կարգավորվում են հարկման նպատակով գինը որոշելու սկզբունքները:

III. Անուղղակի հարկերի գանձման կարգը ապրանքների ներմուծման ժամանակ

13. Մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծվող ապրանքների առումով անուղղակի հարկերի գանձումը (բացառությամբ սույն Արձանագրության 27-րդ կետով նշված դեպքի և (կամ) ներմուծվող ապրանքներն ազատ մաքսային գոտու կամ ազատ պահեստի մաքսային ընթացակարգով ձևակերպելու դեպքի), իրականացվում է այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները՝ ըստ ապրանքների սեփականատեր հանդիսացող հարկ վճարողի հաշվառման վայրի՝ ներառյալ այն հարկ վճարողները, որոնք կիրառում են հարկադրման հատուկ ռեժիմներ, այդ թվում՝ հաշվի առնելով սույն Արձանագրության 13.1 – 13.5 կետերով նախատեսված առանձնահատկությունները:

Սույն բաժնի նպատակներով՝ ապրանքների սեփականատեր է ճանաչվում այն անձը, որն օժտված է ապրանքների նկատմամբ իրավունքով, կամ որին ապրանքների նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոխանցումը նախատեսվում է պայմանագրով:

13.1. Եթե ապրանքները ձեռք են բերվում մի անդամ պետության հարկ վճարողի և մյուս անդամ պետության հարկ վճարողի միջև կնքված պայմանագրի հիման վրա, ապա անուղղակի հարկերի վճարումն իրականացվում է այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, այսինքն՝ ապրանքների սեփականատիրոջ կողմից, կամ, եթե դա նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ կոմիսիոների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից:

13.2. Եթե ապրանքները ձեռք են բերվում մի անդամ պետության հարկ վճարողի ու մյուս անդամ պետության հարկ վճարողի միջև կնքված պայմանագրի հիման վրա և, ընդ որում, ապրանքները ներմուծվում են երրորդ անդամ պետության տարածքից, անուղղակի հարկերը վճարվում են այն անդամ պետության հարկ վճարողի՝ ապրանքի սեփականատիրոջ կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները:

13.3. Եթե ապրանքներն իրացվում են մի անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից մյուս անդամ պետության հարկ վճարողին կոմիսիոների, հավատարմատարի կամ գործակալի միջոցով և ներմուծվում են առաջին կամ երրորդ անդամ պետության տարածքից, ապա անուղղակի հարկերի վճարումն իրականացվում է այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, այսինքն՝ ապրանքների սեփականատիրոջ կողմից, կամ, եթե դա նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ կոմիսիոների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից:

13.4. Այն դեպքում, երբ մի անդամ պետության հարկ վճարողը ձեռք է բերում նախկինում այդ անդամ պետության տարածք մյուս անդամ պետության հարկ

վճարողի կողմից ներկրված ապրանքներ, որոնց նկատմամբ անուղղակի հարկերը չեն վճարվել, ապա անուղղակի հարկերի վճարումն իրականացվում է այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, այսինքն՝ ապրանքների սեփականատիրոջ կողմից, կամ, եթե դա նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ կոմիսիոնների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից (այն դեպքում, երբ ապրանքներն իրացվում են մյուս անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից կոմիսիոնների, հավատարմատարի, գործակալի միջոցով):

Այն դեպքում, երբ մի անդամ պետության հարկ վճարողը մյուս անդամ պետության հարկ վճարողի հետ հանձնաժողովի պայմանագրով, հանձնարարականով կամ գործակալական պայմանագրով ձեռք է բերում նախկինում այդ անդամ պետության տարածք կոմիսիոնների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից (այդ անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից) ներմուծված ապրանքներ, որոնց նկատմամբ անուղղակի հարկերը չեն վճարվել, ապա անուղղակի հարկերի վճարումն իրականացվում է այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, այսինքն՝ ապրանքների սեփականատիրոջ կողմից, կամ, եթե դա նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ կոմիսիոնների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից:

13.5. Եթե ապրանքները ձեռք են բերվում անդամ պետության հարկ վճարողի և Միության անդամ չհանդիսացող պետության հարկ վճարողի միջև կնքված պայմանագրի հիման վրա և, ընդ որում, ապրանքները ներմուծվում են մյուս անդամ պետության տարածքից, ապա անուղղակի հարկերը վճարվում են այն անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, որի տարածք ներմուծվել են ապրանքները՝ ապրանքների սեփականատիրոջ կողմից, կամ, եթե նախատեսվում է անդամ պետության օրենսդրությամբ՝ կոմիսիոնների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից (այն դեպքում, երբ ապրանքներն իրացվում են կոմիսիոնների, հավատարմատարի կամ գործակալի միջոցով):

14. ԱԱՀ-ի վճարման նպատակներով, հարկման բազան որոշվում է ներմուծված ապրանքները հարկ վճարողի մոտ հաշվառման վերցնելու ամսաթվով (սակայն ոչ ուշ, քան այն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետը, որի տարածք ներմուծվում են ապրանքները)՝ հիմք ընդունելով ձեռք բերված ապրանքների (այդ թվում դրանց պատրաստման մասին պայմանագրի առումով իրականացված աշխատանքների արդյունք հանդիսացող ապրանքների) արժեքը, ինչպես նաև այն ապրանքների արժեքը, որոնք ստացվել են ապրանքային վարկի (ապրանքային փոխառության, իրերով փոխառության) մասին պայմանագրով, այն ապրանքների արժեքը, որոնք պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման

արդյունքում առաջացած արտադրանք են, և հիմք ընդունելով ենթասակցիզային ապրանքների մասով վճարման ենթակա սկզբիզները:

Ձեռք բերված ապրանքների (այդ թվում՝ դրանց պատրաստման մասին պայմանագրի գործողությունների իրականացման արդյունք հանդիսացող ապրանքների) արժեք է գործարքի գինը, որը ենթակա է ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) համար մատակարարին վճարելու համար՝ պայմանագրի պայմանների համաձայն:

Ըստ «Ապրանքափոխանակման (բարտեր) մասին» պայմանագրի, ինչպես նաև «Ապրանքային վարկի (ապրանքային փոխառության, իրերով փոխառության) մասին» պայմանագրի, ստացված ապրանքների արժեք է համարվում ապրանքների այն արժեքը, որը նախատեսված է պայմանագրով, պայմանագրում արժեքի բացակայության դեպքում՝ ապրանքին կից ներկայացված փաստաթղթերում նշված արժեքը, պայմանագրում և ապրանքին կից ներկայացված փաստաթղթերում արժեքի բացակայության դեպքում՝ հաշվարկում արտացոլված ապրանքների արժեքը:

Հարկային բազայի որոշման նպատակներով ապրանքների արժեքը (այդ թվում՝ ապրանքների պատրաստման մասին պայմանագրով գործողությունների իրականացման արդյունք հանդիսացող ապրանքների արժեքը), որն արտահայտված է արտարժույթով, վերահաշվարկվում է ազգային արժույթի՝ ըստ անդամ պետության կենտրոնական (ազգային) բանկի այն ամսաթվով սահմանած փոխարժեքի, երբ ապրանքն ընդունել են հաշվառման:

Պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման արդյունքում առաջացած արտադրանքի հարկային բազան մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծելու դեպքում սահմանվում է որպես պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման աշխատանքների կատարման և ենթասակցիզային արտադրանքի վերամշակման վճարման ենթակա սկզբիզների արժեք: Ընդ որում, պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման աշխատանքների արտարժույթով արտահայտված արժեքը վերահաշվարկվում է ազգային արժույթի՝ ըստ անդամ պետության կենտրոնական (ազգային) բանկի՝ վերամշակման մթերքները հաշվառման կանգնեցնելու ամսաթվի:

15. Մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ապրանքների (լիզինգի առարկաների) ներկրման դեպքում, հարկման բազան՝ ըստ լիզինգի պայմանագրի, որով նախատեսվում է դրանց սեփականության իրավունքի փոխանցումը լիզինգն ստացողին, որոշվում է ապրանքների (լիզինգի առարկաների) արժեքի մի մասի չափով, որը նախատեսված է լիզինգի պայմանագրով՝ ըստ դրա վճարման ամսաթվի (անկախ դրա փաստացի չափից և մուծումը կատարելու ամսաթվից): Արտարժույթով արտահայտված լիզինգի վճարը վերահաշվարկվում է

ազգային արժույթի՝ ըստ անդամ պետության կենտրոնական (ազգային) բանկի այն ամսաթվով սահմանած փոխարժեքի, որը համապատասխանում է հարկման բազան որոշելու պահին (ամսաթվին):

16. Ակցիզային հարկով հարկման համար հարկման բազա է համարվում ներկրված ենթասակցիզային ապրանքների, այդ թվում՝ պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման արդյունքում առաջացած արտադրանքի, այդ թվում՝ բնահրային արտահայտությամբ ապրանքների ծավալը, քանակը (այլ ցուցանիշներ), որոնց նկատմամբ սահմանված են սկզիզների հաստատագրված (յուրահատուկ) դրույքաչափեր, կամ ներկրված ենթասակցիզային ապրանքների, այդ թվում՝ պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման արդյունքում առաջացած արտադրանք հանդիսացող ապրանքների արժեքը, որոնց նկատմամբ սահմանված են սկզիզների արժեքային (ադվալորային) դրույքաչափեր:

Ակցիզները հաշվելու համար հարկային բազան սահմանվում է ներմուծված ենթասակցիզային ապրանքները, այդ թվում՝ պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման արդյունքում առաջացած արտադրանք հանդիսացող ապրանքները հարկ վճարողի կողմից հաշվառման վերցնելու ամսաթվով (սակայն ոչ ուշ, քան այն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետը, որի տարածք ներմուծվել են ենթասակցիզային ապրանքները):

17. Անուղղակի հարկերի գումարները, որոնք ենթակա են վճարման՝ մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծվող ապրանքների առումով, հաշվարկվում են հարկ վճարողի կողմից՝ ըստ հարկային դրույքաչափերի, որոնք սահմանված են այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածք ներմուծվել են ապրանքները:

18. Անուղղակի հարկերի վճարման ամբողջականությունն ապահովելու համար կարող է կիրառվել անդամ պետության օրենսդրությունը, որով կարգավորվում են հարկման նպատակով գինը որոշելու սկզբունքները:

19. Անուղղակի հարկերը՝ բացառությամբ մակնշվող ենթասակցիզային ապրանքների սկզիզների, վճարվում են հետևյալ ամիսներին հաջորդող ամսվա 20-րդ օրվանից ոչ ուշ՝

ներմուծված ապրանքները հաշվառման վերցնելու ամիս,

լիզինգի պայմանագրով նախատեսված վճարման ժամկետի ամիս:

Մակնշվող ենթասակցիզային ապրանքների մասով սկզիզների վճարումը կատարվում է անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում:

20. Հարկ վճարողը պարտավոր է հարկային մարմին ներկայացնել համապատասխան հարկային հայտարարագիր՝ ըստ այն անդամ պետության

օրենսդրությամբ սահմանված ձևի, կամ ըստ այն անդամ պետության իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ձևի, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, այդ թվում՝ համաձայն լիզինգի պայմանագրի՝ ոչ ուշ, քան ներմուծված ապրանքները հաշվառման վերցնելու ամսվան (լիզինգի պայմանագրով նախատեսված վճարման ժամկետին) հաջորդող ամսվա 20-ը: Հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ, հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը՝

1) դիմումը՝ թղթային կրիչով (չորս օրինակից) և էլեկտրոնային տարբերակով կամ էլեկտրոնային տարբերակով դիմումը՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային) ստորագրությամբ.

2) ներմուծված ապրանքների մասով անուղղակի հարկերի փաստացի վճարումը հաստատող բանկի քաղվածքը, կամ անուղղակի հարկերի մասով հարկային պարտավորությունների կատարումը հաստատող այլ փաստաթուղթ, եթե այդպես նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ: Հարկ վճարողի մոտ հաշվարկվածից ավելի վճարված (բռնագանձված) հարկերի գումարների, հավաքագրումների կամ անուղղակի հարկերի գումարների առկայության դեպքում, որոնք ենթակա են վերադարձման (հաշվանցման), ինչպես մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծման դեպքում, այնպես էլ անդամ պետության տարածքում ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) իրացման դեպքում, հարկային մարմինը՝ համաձայն այն անդամ պետության օրենսդրության, որի տարածք ներմուծվել են ապրանքները, որոշում է ընդունում (կայացնում) դրանց հաշվանցման վերաբերյալ՝ ներմուծված ապրանքների մասով անուղղակի հարկերի վճարման հաշվին: Այս դեպքում բանկի քաղվածքը (դրա պատճենը), որը հաստատում է ներմուծված ապրանքների մասով անուղղակի հարկերի փաստացի վճարումը, չի ներկայացվում: Սույն ենթակետում նշված փաստաթղթերը՝ համաձայն լիզինգի պայմանագրի, ներկայացվում են լիզինգի պայմանագրով նախատեսված վճարման ժամկետը մեկնարկելիս.

3) տրանսպորտային (ապրանքներին կից ներկայացված) և (կամ) այլ փաստաթղթեր, որոնք նախատեսված են անդամ պետության օրենսդրությամբ և հաստատում են ապրանքների տեղափոխումը մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք: Նշված փաստաթղթերը չեն ներկայացվում, եթե ապրանքների տեղափոխման որոշ ձևերի, այդ թվում՝ առանց տրանսպորտային միջոցների օգտագործման ապրանքների տեղափոխման համար այդ փաստաթղթերի ձևակերպումը նախատեսված չէ անդամ պետության օրենսդրությամբ.

4) անդամ պետության օրենսդրության համաձայն ապրանքները բեռնելու ժամանակ ձևակերպած հաշիվ-ապրանքագրերն այն դեպքում, երբ դրանց ներկայացնելը (դուրս գրելը) նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ:

Եթե հաշիվ-ապրանքագիրը ներկայացնելը (դուրս գրելը) նախատեսված չէ անդամ պետության օրենսդրությամբ, կամ ապրանքները ձեռք են բերվում Միության անդամ չհանդիսացող պետության հարկ վճարողից, ապա հաշիվ-ապրանքագրի փոխարեն հարկային մարմին է ներկայացվում այլ փաստաթուղթ (փաստաթղթեր)՝ ներկայացված (դուրս գրված) ներմուծվող ապրանքների արժեքը հաստատող վաճառողի կողմից.

5) պայմանագրերը, որոնց հիման վրա ձեռք են բերվել մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծված ապրանքները, ապրանքների (լիզինգի առարկաների) լիզինգի դեպքում՝ լիզինգի պայմանագրերը, ապրանքային վարկի (ապրանքային փոխառության, իրերով փոխառության) դեպքում՝ ապրանքային վարկի պայմանագրերը (ապրանքային փոխառության, իրերով փոխառության), ապրանքների պատրաստման մասին պայմանագրերը, պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման պայմանագրերը.

6) տեղեկատվական հաղորդագրությունը (սույն Արձանագրության 13.2–13.5 կետերում նշված դեպքերում)՝ ներկայացված մի անդամ պետության հարկ վճարողին մյուս անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից կամ Միության անդամ չհանդիսացող այն պետության հարկ վճարողի կողմից (ղեկավարի կողմից (անհատ ձեռնարկատիրոջ կողմից) ստորագրված և կազմակերպության կնիքով վավերացված), որն իրացնում է երրորդ անդամ պետություն տարածքից ներմուծված ապրանքները, երրորդ անդամ պետության հարկ վճարողի մասին հետևյալ տեղեկությունների և այդ երրորդ անդամ պետության հարկ վճարողի հետ կնքված «Ներմուծված ապրանքների ձեռքբերման մասին» պայմանագրի մասին՝

անձին որպես անդամ պետության հարկ վճարող նույնականացնող համարը,

անդամ պետության հարկ վճարողի (կազմակերպության, անհատ ձեռնարկատիրոջ) լրիվ անվանումը,

անդամ պետության հարկ վճարողի գտնվելու(բնակության) վայրը,

պայմանագրի համարն ու ամսաթիվը,

մասնագրի համարն ու ամսաթիվը:

Եթե անդամ պետության հարկ վճարողը, որից ձեռք են բերվում ապրանքները, իրացվող ապրանքների սեփականատեր չէ (կոմիսիոներ, հավատարմատար կամ գործակալ է), ապա սույն ենթակետի երկրորդ-վեցերորդ պարբերություններում նշված տեղեկությունները նույնպես ներկայացվում են իրացվող ապրանքների սեփականատիրոջ նկատմամբ:

Տեղեկատվական հաղորդագրությունն օտար լեզվով ներկայացնելու դեպքում, անհրաժեշտ է ռուսերեն թարգմանության առկայությունը:

Տեղեկատվական հաղորդագրությունը չի ներկայացվում այն դեպքում, երբ սույն կետով նախատեսված տեղեկությունները ներառված են սույն կետի 5-րդ ենթակետում նշված պայմանագրում:

7) հանձնաժողովի պայմանագրեր, հանձնարարականներ կամ գործակալական պայմանագիր (դրանց կնքման դեպքում):

8) պայմանագրերը, որոնց հիման վրա ձեռք են բերվել մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծված ապրանքները՝ ըստ հանձնաժողովի պայմանագրերի, հանձնարարականի կամ գործակալական պայմանագրի (սույն արձանագրության 13.2–13.5 կետերով նախատեսված դեպքերում՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անուղղակի հարկերը վճարվում են կոմիսիոների, հավատարմատարի կամ գործակալի կողմից):

Սույն կետի 2–8-րդ ենթակետերում նշված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել պատճեններով՝ վավերացված անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանվող կարգով, կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Նշված փաստաթղթերի ձևաչափը սահմանվում է անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

Ըստ լիզինգի պայմանագրի՝ առաջին անգամ ԱԱՀ վճարելիս, հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում սույն կետի 1–8-րդ ենթակետերով նախատեսված փաստաթղթերը: Հետագայում հարկ վճարողը՝ հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ, հարկային մարմին է ներկայացնում սույն կետի 1-ին և 2-րդ ենթակետերով նախատեսված փաստաթղթերը (դրանց պատճենները):

Սույն կետում նշված փաստաթղթերը՝ բացառությամբ դիմումի և տեղեկատվական հաղորդագրության, հարկային մարմին չեն ներկայացվում, երբ դրանց չներկայացնելը՝ հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ, նախատեսվում է այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները:

21. Ճշգրտված դիմումը (նախկինում ներկայացվածի փոխարեն) ներկայացվում է կամ թղթային կրիչով (չորս օրինակից) և էլեկտրոնային տարբերակով, կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային) ստորագրությամբ: Ճշգրտված դիմումի (նախկինում ներկայացվածի փոխարեն) հետ միաժամանակ ներկայացվում են սույն Արձանագրության 20-րդ կետի 2–8-րդ ենթակետերով նախատեսված փաստաթղթերը, եթե դրանք նախկինում ներկայացված չեն եղել հարկային մարմին:

Եթե ճշգրտված դիմում (նախկինում ներկայացվածի փոխարեն) ներկայացնելը չի հանգեցնում նախկինում ներկայացված հարկային հայտարարագրի մեջ փոփոխություններ կատարելուն, ապա հարկ վճարողը չի ներկայացնում ճշգրտված (լրացուցիչ) հարկային հայտարարագիր, եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան սահմանված չէ: Այդպիսի ճշգրտված դիմում ներկայացնելը չի հանգեցնում նախկինում նվազեցման ենթակա ԱԱՀ-ի գումարների վերականգմանը, որոնք վճարել են ապրանքների ներմուծման ժամանակ:

Ճշգրտված դիմումը (նախկինում ներկայացվածի փոխարեն) չի ներկայացվում անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում:

22. Ներմուծված ապրանքների մասով անուղղակի հարկերը չվճարելու, մասամբ վճարելու, այդպիսի հարկերը սույն արձանագրության 19-րդ կետով սահմանված ժամկետից ավելի ուշ վճարելու դեպքում, ինչպես նաև հարկային հայտարարագրերը չներկայացնելու, սույն արձանագրության 20-րդ կետով սահմանված ժամկետի խախտմամբ դրանք ներկայացնելու փաստեր հայտնաբերելու դեպքում, կամ հարկային հայտարարագրերում նշված տվյալների և անդամ պետությունների հարկային մարմինների միջև տեղեկությունների փոխանակման շրջանակներում ստացված տվյալների միջև անհամապատասխանության դեպքերում, հարկային մարմինն անուղղակի հարկեր և տուժանքներ է գանձում այն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգին և չափին համապատասխան, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, ինչպես նաև կիրառում է պարտավորությունների կատարումն ապահովող միջոցներ՝ ուղղված անուղղակի հարկերի, տուժանքների վճարմանը և տվյալ պետության օրենսդրությամբ սահմանված պատասխանատվության միջոցներ:

23. Ներմուծված ապրանքները հաշվառման կանգնեցնելու ամսին վերադարձնելու դեպքում, հարկային հայտարարագրի մեջ այդ ապրանքների ներմուծման առումով գործառնությունների արտացոլում չի կատարվում այն դեպքում, եթե ապրանքների վերադարձն իրականացվել է ոչ պատշաճ որակի և (կամ) կոմպլեկտայնության պատճառով:

Ոչ պատշաճ որակի և (կամ) կոմպլեկտայնության պատճառով ապրանքների վերադարձը պետք է հաստատվի պայմանագրի մասնակիցների համաձայնեցված պահանջներով, ինչպես նաև այն փաստաթղթերով, որոնք համապատասխանում են այդպիսի ապրանքների հետ հետագա գործողություններ կատարելուն: Այդպիսի փաստաթղթերի շարքին են դասվում ընդունման և հանձնման ակտերը (վերադարձրած ապրանքի փոխադրման բացակայության դեպքում), տրանսպորտային (ապրանքներին կից ներկայացվող) փաստաթղթերը (վերադարձրած ապրանքի փոխադրման դեպքում), ոչնչացման ակտերը կամ այլ փաստաթղթեր: Այդպիսի ապրանքները մասամբ վերադարձնելու դեպքում նշված փաստաթղթերը (դրանց պատճենները) ներկայացվում են հարկային մարմին

միաժամանակ այն փաստաթղթերի հետ, որոնք նախատեսված են սույն Արձանագրության 20-րդ կետում:

Նշված պատճառով ներմուծված ապրանքները հաշվառման վերցնելու ամիսը լրանալիս այդպիսի ապրանքները վերադարձնելու դեպքում, հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում համապատասխան ճշգրտված (լրացուցիչ) հարկային հայտարարագիրը և սույն կետի երկրորդ պարբերության մեջ նշված փաստաթղթերը (դրանց պատճենները):

Սույն կետի երկրորդ պարբերության մեջ նշված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով՝ անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

Նշված փաստաթղթերի ձևաչափը սահմանվում է անդամ պետությունների հարկային մարմինների կողմից կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

Ոչ պատշաճ որակի և (կամ) կոմպլեկտայնության պատճառով ապրանքները մասամբ վերադարձնելու դեպքում հարկային մարմին է ներկայացվում ճշգրտված դիմում (նախկինում ներկայացվածի փոխարեն)՝ առանց ապրանքները մասամբ վերադարձնելու մասին տեղեկությունների արտացոլման:

Նշված դիմումը ներկայացվում է կամ թղթային կրիչով (չորս օրինակից) և էլեկտրոնային տարբերակով, կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային) ստորագրությամբ:

Ոչ պատշաճ որակի և (կամ) կոմպլեկտայնության պատճառով ապրանքներն ամբողջությամբ վերադարձնելու դեպքում, որոնց մասին տեղեկություններն արտացոլված են եղել նախկինում ներկայացված դիմումի մեջ, ճշգրտված դիմումը (նախկինում ներկայացվածի փոխարեն) հարկային մարմին չի ներկայացվում:

Հարկ վճարողը հարկային մարմնին տեղեկացնում է նախկինում ներկայացված դիմումի վավերապայմանների մասին, որոնց մեջ արտացոլվել էին ամբողջությամբ վերադարձված ապրանքների մասին տեղեկությունները, անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ձևով և կարգով:

Ոչ պատշաճ որակի և կամ կոմպլեկտայնության պատճառով ապրանքներն ամբողջությամբ կամ մասամբ վերադարձնելու դեպքում, ԱԱՀ-ի գումարների վերականգնումը, որոնք վճարվել էին այդ ապրանքները ներմուծելիս և ենթակա են նվազեցման, իրականացվում է հարկային այն ժամանակահատվածում, երբ կատարվել է ապրանքների վերադարձ, եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

24. Ներմուծված ապրանքների արժեքի ավելացման դեպքում մինչև ապրանքները հարկ վճարողի կողմից հաշվառման վերցնելու ամիսը դրանց արժեքի ավելացման դեպքում, ԱԱՀ-ի վճարման նպատակներով հարկման բազան ավելանում է ներմուծված ապրանքների փոփոխված և նախկին արժեքների միջև եղած տարբերության չափով: ԱԱՀ-ի վճարումը և հարկային հայտարարագիրը ներկայացնելը կատարվում է ոչ ուշ, քան այն ամսվան հաջորդող ամսվա 20-րդ օրը, երբ պայմանագրի մասնակիցները փոփոխել են ներմուծված ապրանքների գինը:

Ներմուծված ձեռք բերված ապրանքների փոփոխված և նախկին արժեքի միջև տարբերությունը արտացոլվում է հարկային հայտարարագրում, որի հետ միաժամանակ հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում՝

դիմում թղթային կրիչով (փոփոխված և նախկին արժեքի միջև տարբերության արտացոլմամբ) (չորս օրինակից) և էլեկտրոնային տարբերակով, կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային) ստորագրությամբ,

պայմանագիր կամ պայմանագրի մասնակիցների կողմից նախատեսված այլ փաստաթուղթ, որը հաստատում է ներմուծված ապրանքի գնի ավելացումը, ուղղված հաշիվ-ապրանքագիր (այն դեպքում, երբ դրա ներկայացնելը (դուրս գրելը) նախատեսված է անդամ պետության օրենսդրությամբ): Նշված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել պատճեններով՝ վավերացված անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Նշված փաստաթղթերի ձևաչափը սահմանվում է անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

25. Այն ապրանքներն օգտագործելու դեպքում, որոնց ներմուծումը անդամ պետության տարածք՝ համաձայն իր օրենսդրության, իրականացվել է առանց անուղղակի հարկերի վճարման, այլ նպատակներով, քան այն, որոնց առումով ընձեռվել է վճարից ազատում կամ վճարման այլ կարգ, ապա այդպիսի ապրանքների ներմուծումը ենթակա է սույն հոդվածով սահմանված կարգին համապատասխան անուղղակի հարկերով հարկման:

26. Անուղղակի հարկերի գումարները, որոնք վճարվել են (հաշվարկվել են)՝ մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք ներմուծվող ապրանքների առումով, ենթակա են նվազեցման (հաշվանցման) այն անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով, որի տարածք ներմուծվել են ապրանքները:

27. Ակցիզային դրոշմանիշներով (հսկիչ դրոշմապիտակներով, նշաններով) մակնշման ենթակա ապրանքների ակցիզների գանձումն իրականացվում է անդամ պետության մաքսային մարմինների կողմից, եթե անդամ պետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

IV. Անուղղակի հարկերի գանձման կարգն աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման ժամանակ

28. Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման ժամանակ անուղղակի հարկերի գանձումն իրականացվում է այն անդամ պետությունում, որի տարածքը ճանաչվում է աշխատանքների իրականացման, ծառայությունների մատուցման վայր (բացի սույն Արձանագրության 31-րդ կետում նշված աշխատանքներից):

Հարկման բազան, անուղղակի հարկերի դրույքաչափերը, դրանց գանձման կարգը և հարկային արտոնությունները աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման դեպքում սահմանվում են այն անդամ պետության օրենսդրության համաձայն, որի տարածքը ճանաչվում է աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման վայր, եթե սույն բաժնով այլ բան սահմանված չէ:

29. Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման վայր է ճանաչվում անդամ պետության տարածքը, եթե՝

1) աշխատանքները, ծառայություններն անմիջականորեն կապված են անշարժ գույքի հետ, որը գտնվում է տվյալ անդամ պետության տարածքում:

Սույն ենթակետի դրույթները կիրառվում են նաև անշարժ գույքը վարձակալելու, վարձակալության կամ այլ հիմքերով օգտագործման տալու ծառայությունների նկատմամբ.

2) աշխատանքները, ծառայություններն անմիջականորեն կապված են շարժական գույքի, տրանսպորտային միջոցների հետ, որոնք գտնվում են տվյալ անդամ պետության տարածքում.

3) մշակույթի, արվեստի, ուսման (ուսուցման), ֆիզիկական կուլտուրայի, տուրիզմի, հանգստի և սպորտի ոլորտի ծառայությունները մատուցվել են տվյալ անդամ պետության տարածքում.

4) տվյալ անդամ պետության հարկ վճարողների կողմից ձեռք են բերվում՝

խորհրդատվական, իրավաբանական, հաշվապահական, աուդիտորական, ինժինիրինգային, գովազդային, մարքեթինգային ծառայություններ,

տեղեկատվության մշակման ծառայություններ, ինչպես նաև գիտահետազոտական, փորձարարական-կոնստրուկտորական և փորձարարական-տեխնոլոգիական (տեխնոլոգիական) աշխատանքներ,

ԷՀՄ-ի և տվյալների բազայի ծրագրերի մշակման աշխատանքներ, ծառայություններ (հաշվիչ տեխնիկայի ծրագրային միջոցների և տեղեկատվական արտադրանքի), դրանց հարմարեցման ու ձևափոխման, այդպիսի ծրագրերի և տվյալների բազայի ուղեկցման ծառայություններ,

անձնակազմի տրամադրման ծառայություններ այն դեպքում, երբ անձնակազմն աշխատում է գնորդի գործունեության վայրում:

Սույն ենթակետի դրույթները կիրառվում են նաև՝

արտոնագրերի, լիցենզիաների, այլ փաստաթղթերի փոխանցման, ներկայացման, զիջման դեպքում, որոնք հաստատում են արդյունաբերական սեփականության պետության պահպանության օբյեկտների, առևտրային նշանների, ապրանքային նշանների, ֆիրմային անվանումների, սպասարկման նշանների, հեղինակային և հարակից իրավունքների կամ այլ համանման իրավունքների նկատմամբ իրավունքները,

շարժական գույքը վարձակալության, լիզինգի և այլ հիմքերով օգտագործման տալու դեպքում՝ բացառությամբ տրանսպորտային միջոցները վարձակալման, լիզինգի և այլ հիմքերով օգտագործման տալու դեպքերի,

այն անձի կողմից ծառայությունների մատուցման դեպքում, որը պայմանագրի հիմնական մասնակցի համար իր անունից կամ պայմանագրի հիմնական մասնակցի անունից ներգրավում է այլ անձի՝ սույն ենթակետով նախատեսված աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման համար.

5) աշխատանքները կատարվում են, ծառայությունները մատուցվում են տվյալ անդամ պետության հարկ վճարողի կողմից, եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն կետի 1-4-րդ ենթակետերով:

Սույն ենթակետի դրույթները կիրառվում են նաև տրանսպորտային միջոցները վարձակալման, լիզինգի և այլ հիմքերով օգտագործման տալու ծառայությունների ժամանակ:

30. Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման վայրը հաստատող փաստաթղթեր են համարվում՝

անդամ պետությունների հարկ վճարողների կողմից կնքված աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման պայմանագիրը,

աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման փաստը հաստատող փաստաթղթերը,

անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված այլ փաստաթղթեր:

31. Պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման աշխատանքների ժամանակ, որը ներս է բերվել մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք հետագայում այլ անդամ պետության տարածք վերամշակման արտադրանքի դուրս բերմամբ, ԱԱՀ-ի գանձման կարգը և դրա վճարի նկատմամբ վերահսկողության ապահովումն իրականացվում են սույն Արձանագրության II բաժնին համապատասխան, եթե սույն բաժնով այլ բան նախատեսված չէ: Ընդ որում, ԱԱՀ-ի հարկման բազան սահմանվում է որպես պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման աշխատանքների արժեք:

32. Սույն արձանագրության 31-րդ կետում նշված աշխատանքների իրականացման ժամանակ ԱԱՀ-ի զրոյական դրույքաչափ կիրառելու հիմնավորումը հաստատելու դեպքում հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ հարկային մարմին են ներկայացվում հետևյալ փաստաթղթերը (դրանց պատճենները՝ թղթային կրիչով՝

1) անդամ պետությունների հարկ վճարողների միջև կնքված պայմանագիրը,

2) աշխատանքը կատարելու փաստը հաստատող փաստաթղթերը,

3) սույն Արձանագրության 31-րդ կետում նշված ապրանքների դուրսհանումը (ներսբերումը) հաստատող փաստաթղթերը,

4) դիմումը (բնօրինակը կամ պատճենը թղթային կրիչով՝ անդամ պետությունների հարկային մարմինների հայեցողությամբ) կամ դիմումների ցանկը (թղթային կրիչով կամ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային) ստորագրությամբ):

Դիմումների ցանկը ներկայացվում է սույն Արձանագրության 4-րդ կետի 3-րդ ենթակետով սահմանված կարգով:

Պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման արդյունքում առաջացած արտադրանքը Միության սահմաններից դուրսհանման դեպքում, դիմումը (դիմումների ցանկը) չի ներկայացվում հարկային մարմին:

Մի անդամ պետության տարածքից մյուս անդամ պետության տարածք պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման արդյունքում առաջացած արտադրանքը դուրս հանելու և այդ մյուս անդամ պետության տարածքում ապրանքներն «ազատ մաքսային գոտու» կամ «ազատ պահեստի» մաքսային ընթացակարգով ձևակերպելու դեպքում առաջին անդամ պետության հարկային մարմին դիմում (դիմումների ցանկ) ներկայացնելու փոխարեն ներկայացվում է մյուս

անդամ պետության մաքսային մարմնի կողմից վավերացված մաքսային հայտարարագրի պատճենը՝ համաձայն որի այդպիսի ապրանքները ձևակերպվել են «ազատ մաքսային գոտու» կամ «ազատ պահեստի» մաքսային ընթացակարգով.

5) Միության սահմաններից պատվիրատուի կողմից տրված հումքի վերամշակման արդյունքում առաջացած արտադրանքի դուրսհանումը հաստատող մաքսային հայտարարագիրը.

6) անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված այլ փաստաթղթեր:

1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 5-րդ, 6-րդ ենթակետերով և 4-րդ ենթակետի չորրորդ պարբերությամբ նախատեսված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով՝ անդամ պետությունների հարկային մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերով կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Նշված փաստաթղթերի ձևաչափը սահմանվում է անդամ պետությունների հարկային մարմինների կողմից կամ անդամ պետությունների այլ նորմատիվ իրավական ակտերով:

Սույն կետով նախատեսված փաստաթղթերը՝ բացի դիմումից (դիմումների ցանկից), չեն ներկայացվում հարկային մարմին, եթե ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափ կիրառելու հիմնավորումը հաստատող փաստաթղթերը հարկային հայտարարագրի հետ միաժամանակ չներկայացնելը նախատեսվում է այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածքում իրականացվում է վերամշակումը:

33. Այն դեպքում, երբ հարկ վճարողի կողմից իրականացվում են, մատուցվում են մի քանի տեսակի աշխատանքներ, ծառայություններ, որոնց հարկման կարգը կարգավորվում է սույն բաժնով, և մի աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման իրականացումը մյուս աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման նկատմամբ կրում է օժանդակ բնույթ, ապա օժանդակ աշխատանքների, ծառայությունների իրականացման վայր է ճանաչվում հիմնական աշխատանքների, ծառայությունների իրականացման վայրը:
